

SZABÓ ILONA

Szabó Ilona 1970-2007-ig dolgozott a keszthelyi városi könyvtárban, módszertanosként, ahol a kistelepülések könyvtári ellátásáért felelt. Kezdetben egyedül, kerékpárral, autóbusszal, néha gyalog, vagy a megyei könyvtár autójával látogatta a településeket. Minden kistelepülési könyvtárban raktári rend kialakítását, valamint a raktár nyilvántartását és a leltározási feladatokat is elvégezte. A kistelepülések hátrányát átérezve nagy beleéléssel és energiával dolgozott az ellátórendszer keszthelyi elindításánál azért, hogy valódi, fontos közösségi terek kialakítása legyen megvalósítható.

1977-ben az ellátórendszer kialakítása országos kísérletként az akkori Veszprém megyében indult el, s ennek állomásaként kezdte meg Ilona is 2 új kollégájával a munkát. 1978-ban a keszthelyi járás 28 települése, '79-ben már a zalaszentgróti járás is bekapcsolódott, s 54 lett az ellátandó települések száma, s emellett még az iskolai könyvtárak is csatlakoztak.

Ilona emberi hozzáállása nagyban segítette a nagyrészt szakképzetlen, tiszteletdíjas, vagy önkéntes könyvtárosok munkáját. 1993-ban a több, mint 2 évtizedes munkájáért Zala Megye Közművelődéséért díjat vehetett át.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének Zala Megyei Szervezetének már a kezdetektől tagja és segítője volt.

A könyvtárszakmai programok szervezésében és lebonyolításában vezető szerepet vállalt, igazgatóhelyettesi pozíciójával is együttműködött a megyei könyvtár vezetőivel, a területi fenntartókkal, képviselőkkel, kollégákkal. Segítette az évenként megszervezett szakmai kirándulásokat, ahol az új tapasztalatokat, ismereteket bevezette a területi ellátásban is.

Szabó Ilona alapos, felkészült, aktív dolgozónk volt, kitűnő közösségi ember, a gyermek és felnőtt olvasókhöz való emberi hozzáállása példa értékű. Könyvek között élő és dolgozó ember, akinek a könyv öröme kettős öröm: nem csak az olvasásé, hanem annak terjesztéséé is.

Tette ezt fáradhatatlanul, kitartóan, mosollyal. Tanulhattunk tőle tisztességet, emberséget, munkaszeretetet.

Engel Tibor szavai illenek kedves kolléganőnk munkásságára: "A könyvtári szolgálat kulcsa az információszupersztrádák kiépítésének korában is a KÖNYVTÁROS. Ide intellektuális igényesség, differenciált gondolkodásmód, a műveltség folytonos továbbépítésének belső szükséglete, szellemi és érzelmi nyitottság, szolgálatkészség, megbízhatóság és türelem kell."

Szabó Ilona búcsúztatója a Fejér György Városi Könyvtárban

A MKE Zala Megyei Szervezete 2016-ban emlékérmét alapított, mely Farkas Ferenc szobrászművész bronz alkotása. Az egyesületi tagok szavazata alapján évente 1 fő részére adományozható.

2017-ben az egyesület egyhangú javaslata alapján Szabó Ilona, a Fejér György Városi Könyvtár nyugalmazott igazgatóhelyettese, az ellátórendszer keszthelyi elindítója, az egyesület aktív tagja a Zala Megye Könyvtárügyéért emléklakettet vehette át Kiss Gábor MKE alelnöktől, Ruzsics Ferencről, Keszthely Város polgármesterétől, valamint a szervezet elnökségi tagjaitól.

Szabó Ilona drága kolléganőnk 2017. október 14-én, hosszan tartó betegség után végső nyugalomra lept. Emlékét mindannyian megőrizzük.

Pappné Beke Judit

BANGÓ BÉLÁNÉ¹

(1937-2017)

Tisztelt Gyászolók, Tisztelt Kollégák!

Megrendítő ez a találkozás mindnyájunknak, hiszen azért jöttünk össze ezen a szomorú téli napon, hogy búcsút vegyünk egykori munkatársunktól, Bangó Bélánétól. Aki ismeri könyvtárunkat, tudja, hogy nálunk szinte mindenki viselt, visel egy sajátos nevet – őt a könyvtárban Terkának szólítottuk, ismertük; ha megengedik, én is így emlékezem rá.

Néhány héttel ezelőtt, az egyik felújított kistéleplüsi könyvtár avatásán a helyi plébános nemcsak megáldotta a helyiséget, hanem arról is beszélt, hogy a lelkipásztor és a könyvtáros munkája, hivatása sokban hasonlít egymásra, hiszen a tevékenységünk olyan szolgálat, amely a másik ember lelki gazdagodását, boldogulását, sok esetben életproblémáinak megoldását segíti elő – s ez a megállapítás teljes mértékben igaz egykori munkatársunkra, Bangó Béláné Terkára is. Egész munkás életében, több mint fél évszázadon keresztül ezt a hivatást gyakorolta; személyében könyvtáros múltunk, elődeink egyik úttörő képviselője távozott el, hiszen ő is azok közé tartozott, akik több mint hat évtizeddel ezelőtt sikeresen kezdték megszervezni Zalaegerszegen illetve a megyében az általunk ma is gyakorolt könyvtári szolgáltatásokat.

Az 1950-es években kezdett dolgozni a megyei könyvtárban, először adminisztratív munkakörben. 1953-ban azonban egykori tanára, Fülöp István lett a könyvtár vezetője, aki különösen a szíven viselte a gyermekek könyvtári ellátásának ügyét; a Petőfi utcai épületben is tartottak már mesefoglalkozásokat, 1954-ben pedig megnyílt az első gyermekkönyvtár a városi kultúrházban - Terka élete ettől kezdve a gyermekkönyvtári szolgálat lett. A körülmények elég mostohák voltak, mindössze egy 42 m²-es helyiség állt rendelkezésre: egy korabeli szakértői feljegyzés szerint „...rajta keresztül közlekedik az egész kultúrotthon” – ám

¹Elhangzott 2017. december 28-án, Bangó Béláné temetésén.

a gyermekek könyvek iránti érdeklődése hihetetlen erős volt: az igazgató jelentésében az olvasható, hogy a gyermekkönyvtári állomány egy hónapban többször is megfordult az olvasók kezén. Nem volt ekkor még a gyerekkönyvtári munkának módszertana, gyakorlata, mindent a lelkes munkatársaknak kellett kitalálni, egymástól ellesni. De egyre sikeresebbek, keresettebbek lettek, így 1963-ban a Munkásotthonba költözhetek át, a szakszervezeti könyvtár szomszédságába. Immár két fővel szervezhették a klubfoglalkozásokat, vetélkedőket, vetítéseket, 1968-ban pedig már szakmódszertani értekezletet is szervezhettek a járási könyvtárak gyerekkönyvtári vezetői részére. A ma már nyugdíjas korú egykori olvasók is meleg szívvel emlékeznek vissza ezekre az évekre, a gyerekkönyvtár tartalmas, színvonalas életére.

1967-ben készült el a megyei könyvtár új épülete, de a gyerekkönyvtárnak továbbra sem jutott hely benne – miután a működési körülményeik egyre romlottak, 1975-ben a korábban megnyílt Ifjúsági és Úttörőház, később Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ emeletére költözhetek át. Terka így egész pályafutása alatt mindig külön dolgozott az anyaintézménytől, ami sok-sok gondot, plusz terhet jelentett az által vezetett részlegnek, de neki és a vele dolgozó munkatársaknak köszönhetően sikerrel megbirkóztak ezekkel a problémákkal. Az MMIK-ban felépülő szolgáltatás - kihasználva az épület adta lehetőségeket és a két intézmény között létrejött együttműködési megállapodást - gyorsan népszerű lett a gyermekek és a pedagógusok körében, bővült a munkatársak köre, előbb hárman, majd négyen álltak a kis olvasók rendelkezésére, rengeteg foglalkozást, rendezvényt, vetélkedőt, kiállítást szerveztek, fonotékát alakítottak ki, és egyre inkább módszertani központtá is váltak; 1984-től jelentették meg a híres Tarkaforgó című szakmódszertani kiadványt.

Én magam munkatársként a nyolcvanas évek elejétől, vezetőként az évtized végétől kezdtem szorosabban együtt dolgozni Terkával – Németh László igazgatónk elhunytá után könyvtárunk vezetése átalakult, és a vezetői testület egy jól húzó szakmai csapatot alkotott. Sokat vitatkoztunk, ismerkedtünk a gyorsan hódító technikai újításokkal, a rendszerváltozás hozta helyzettel, s próbálkoztunk a könyvtár bővítésével, korszerűsítésével. Terkával is sokat beszélgettünk, a bizalmába fogadott: előbb magázódtunk, később tegeződtünk, néha előfordult, hogy *testvérnek* szólított... Könyvtárunk bővítését, a gyerekkönyvtár elhelyezését még együtt terveztük – de a felújított épületbe már nem jöhetett dolgozni, mert a munkálatok elhúzódtak, és ő 1993 februárjában nyugdíjas lett. Mikor búcsúztattuk, nem engedte, hogy igazgatóként beszédet mondjak, annyira megviselte az elválás – így az építkezési zűrzavar közepette csak egy hosszú, tartalmas csend volt a búcsúvételünk. Nem mondhattam el a pályafutását méltató szavakat, amelyekhez hozzá kell tenni a további, iskolai könyvtárosként végzett szolgálatának méltatását – így csak most, elhunytá után, fájó szívvel nyílt lehetőségem ezek összefoglalására. Az idő távolából, emberként, könyvtárosként, egy hosszú, tartalmas, szorgalmas és hivatáshoz hű élet mementójaként emlékezem vissza rá – maradjon meg így örökre az emlékezetünkben.

Kiss Gábor

